

dokérdés kezeléséért való felelősséget, és „behízelegje magát az angolok és az amerikaiak kegyeibe arra az esetre, ha a háború rosszul végződik”⁸.

Sztójay a minisztertanács június 10-i ülésén, melyet azért hívtak össze, hogy meghallgassa a Hitlernél tett látogatásról szóló beszámolóját, foglalkozott a Horthy által fölvetett kérdésekkel. A miniszterelnök, aki nyilvánvalóan éppúgy tisztában volt a zsidók ellen elkövetett atrocitásokkal mint Horthy, figyelmeztetett ezek lehetséges káros hatásaira. Hangsúlyozta, hogy ezek csak elősegítik egy zsidóbarát irányzat kialakulását. Horthyhoz hasonlóan Sztójay sem ment el odáig, hogy a deportálások felfüggesztését irányozza elő, csupán azt javasolta, hogy emberségesebben hajtsák végre azokat.⁹

A kormánya a zsidókérdésben továbbra is erős nyomás nehezedett, különösen a semleges országok és a keresztény egyházak képviselői részéről. A minisztertanács június 21-i ülésén ismét foglalkozott az ügygel. Jungerth-Arnóthy tényekkel és adatokkal felfegyverkezve adott áttekintést a zsidók üldözésével és deportálásával kapcsolatos külföldi reagálásokról. Nemcsak a külföldön szolgálatot teljesítő magyar követek táviratai álltak rendelkezésére, hanem a Magyarországra vonatkozó külföldi rádióadások szövegei is, valamint a semleges országok budapesti képviselői által átnyújtott memorandumok. Közölte a minisztertanáccsal, hogy a birtokában lévő dokumentumok szerint a zsidókat zsúfolt tehervagonokban Lengyelországba szállítják, ahol állítólag elgázosítják és elhamvasztják őket. Hangsúlyozta, hogy Romániában, Bulgáriában, Szlovákiában már 1942-ben megtörtént a zsidók deportálása és ezen országok zsidótlanítása.¹⁰ Jaross ezzel szemben csak azt mondta, hogy a jelenlevő Baký és Endre rövidesen részletekbe menő tájékoztatást fog adni az eddig lefolyt és a jövőben folytatandó deportálások módjáról. Baký és Endre személyesen jelent meg a minisztertanács előtt, és felolvasta jelentését.

Baký és Endre „magyarázatai”. Baký biztosította a testületet, hogy a deportálások minden szakaszát rendezett módon bonyolítják le, az Eichmann-féle Sonderkommandóval kidolgozott előzetes tervek szerint.

Meglehet, hogy a nyomozócsoportok részéről történtek egyéni akciók, de különben a legkisebb zavar nélkül lettek lebonyolítva a deportálások. Munkács, Nyíregyháza, Beregszász és Kecskemén voltak kilengések. A gyűjtőborokon belül a németek parancsoltak, és a berakodást is ők intézték. Kívül pedig a csendőrség és a rendőrség tartotta fenn a rendet. A határig a csendőrség és a MÁV személyzete kísérte a deportáltakat. A vonatokon is a németek voltak a parancsnokok. A csendőrség csak a kíséretet látta el. A németek állapították meg a berakást, szállítást. Vonatonként 2500 zsidót szállítottak ki. Egy teherkocsiban 50-60 zsidó lett elhelyezve. Mindenütt voltak zsidó orvosok. Vagononként 1-1 zsidó kocsi parancsnok. A deportálások folyamán a kiszállítás alatt csak 18-an haltak meg. Ezek is öregek és betegek